

salvator

DAVIDSFONDS

GROENCOMITE

HEEMVRIENDEN

KESSELS DRIEMAANDELIJKS CULTUREEL TIJDSCHRIFT

Nr. 41

Het vierde Salvatorconcert op vrijdag 12 februari 1982, georganiseerd door het Davidsfonds Kessel, lokte weer heel wat volk naar de Sint-Lambertuskerk. Het optreden van het kamerorkest Musici Academici was dan ook de moeite waard om te beluisteren. Er werden werken uitgevoerd van Willem De Fesch, Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeus Mozart en Benjamin Britten.

Maart 1982

1

KESSEL ZONDER CINEMA !

Toen zondagavond 27 december 1981 Frans Andries voor de laatste keer een speelfilm op het witte doek van zijn 55 jaar oude cinema projekteerde werd alweer een bladzijde omgeslagen van een stukje Kesselse geschiedenis uit onze vervlogen jeugd.

Naast de overtalrijke cafés, grotere en kleinere winkels die in de loop der jaren hun deuren definitief hebben gesloten, zitten de bewoners van ons gestorven dorp nu ook al zonder cinema ! Maar of de Kesselse inboorlingen en de vele vreemde inwijkelingen het sluiten van de enige Kesselse cinema nu direkt als een drama ervaren, betwijfelen wij sterk. Hoeveel inwijkelingen van Kessel zullen misschien niet eens geweten hebben dat er bij ons nog een cinema bestond ! Was het immers niet zo ver gekomen dat sommige geplande filmvertoningen bij den Andries de laatste weken eenvoudig niet doorgingen omdat er 's zaterdags en 's zondags geen enkele maar dan ook geen enkele bioscoopbezoeker nog kwam opdagen ? En wanneer er dan toch nog eens een eenzaat uit puur verveling en eenzaamheid naar Cinema Vriendenkring toog, geraakte die bioscoopbezoeker, ondanks zijn goede bedoelingen, dikwijls niet verder dan de toog van Mit Andries. Een verschijnsel dat zich zeker niet alleen bij ons in Kessel heeft voorgedaan.

Vóór de eerste wereldoorlog telde Kessel amper twee heel kleine feestzaaltjes of wat daarvoor kon doorgaan. Voor onze schaarse dorpsgenoten waren ze het enige toevluchtsoord voor het organiseren van bals of voor het opvoeren van die goede ouderwetse dorpsstoneelvoorstellingen. Gust de Smed had in 't dorp zo'n zaaltje. Het was gelegen op de plaats van het inmiddels ook al verdwenen jeugdhuis 't Rad tussen Fien de Smed en dokter Van Wezemael. Aan Kessel-Station had Gustje Diels op een bovenverdieping een werkplaats die hij ontruimde wanneer er, zoals de mensen dat toen noemden, een 'spel' moest opgevoerd worden.

Toen vader Stan Andries de gewichtige beslissing nam, helemaal vlak in 't dorp, achter zijn herberg 'De Vriendenkring', een echte feestzaal te laten bouwen van 9 x 27 meter oppervlakte, verwekte dit bij de Kesselse bevolking dan ook heel wat opschudding.

Gust Celen, Mon Van den Bergh, Jan Aerts, Frans Bannier en Suske Tamboer, allemaal Kesselaars, startten met de werkzaamheden in 1913. Iets meer dan een jaar later werd de eerste echte feestzaal van Kessel officieel met een bal en veel bier feestelijk ingehuldigd.

Maar de feestvreugde duurde niet lang ! Twee maanden nadien, begin augustus 1914, juist met Kapellekenskermiss, brak de eerste wereldoorlog uit en konden de mensen vier jaar lang genieten van de geneugtes van de fröliche Krieg. Met de beschieting van het fort (zie Salvator nrs 14, 16 en 17 '1909 Fort de Kessel 1912') werd, in tegenstelling met vele andere huizen in Kessel, de nieuwe zaal slechts lichtjes beschadigd.

Eerste Wereldoorlog. In zaal Andries werd gratis soep bedeed aan de schooljeugd. In 't begin was die soep zeer voedzaam. Grote brokken vlees, bonen en stukken spek dreven erin. Later, en zeker tegen het einde van de oorlog, was ze niet meer te genieten. Alleszins dankbare stof voor een dorpsdichter :

*D'er was een boeremeid,
ze had zo hard het schijft,
ze had h'r overeten, in de soep van 't komiteit.*

Op de foto van links naar rechts o.a. meester Louis Van Regenmortel, Florence Wittewrongel, Filleke de Wis (Van den Branden), onderpastoor Van der Auwera en meester Van den Bosch.

Tijdens die vier ellendig lange oorlogsjaren werden bij den Andries, die zijn zaal ter beschikking stelde van 'het Komiteit' ten behoeve van de vele hongerige sukkelaars, regelmatig soepbedelingen georganiseerd.

Recht tegenover 'De Vriendenkring' bevond zich de afspanning 'Den Hazewind' (de huidige wasserij 'De Lelie' vormt nog een gedeelte van het vroegere gebouw). Vrachtvoerders konden er hun paarden stallen en overnachten. Aan de muur van het oude huis, dat de meesten onder ons nog goed gekend hebben, waren op regelmatige afstanden ijzeren ringen in de muur vastgeankerd waaraan de paarden werden vastgemaakt.

Een reis met de zware logge twee-assige wagens kon niet altijd in één enkele dag uitgevoerd worden en moest vaak worden onderbroken. Een verplaatsing met paard en kar vanuit Limburg naar Antwerpen duurde enkele dagen. Niet zelden sprak men toen over dagreizen voor afstanden van meer dan 30 km. 'Den Hazewind' was tijdens de oorlog dan ook een ideale gelegenheid tot smokkelen. Petattembloem werd er veel verhandeld. Van een voerman uit Tessenderlo, die regelmatig met zijn gespan bij de afspanning 'Den Hazewind' te gast was, kocht vader Andries smokkelboter. Stan Andries - hij had steeds van die lumineuze gedachten - verstopte de waardevolle smokkelwaar in het statige borstbeeld van koning Albert dat tijdens de nationale soepbedelingen steeds vooraan in 't midden van de zaal majestatisch stond opgesteld en met adellijke blik nauwgezet toezicht hield over de juiste porties te verdelen soep.

Uit respect voor onze heldhaftige koning zouden de Duitsers het immers nooit aangedurfd hebben om in de koninklijke ingewanden van onze Belze vorst te gaan rondneuzen naar smokkelboter !

Na die verschrikkelijke oorlog kende de diamantnijverheid in onze streken in de twintiger jaren een felle opgang en ver-schafte onze arme mensen eindelijk een tot dan toe ongekende welstand. Stan Andries vond het juiste moment aangebroken om zijn feestzaal om te vormen tot een moderne diamantslijperij. Vrij vlug liet hij in de zaal 26 slijpersmolens installeren.

Een voor in die tijd vernuftige en imposante gasmotor zorgde voor het opwekken van de nodige drijfkracht, want onze gemeente moest nog tot 1929 wachten vooraleer de eerste electriciteit hier haar intrede deed. Velen zullen nog wel de namen kennen van de diamantslijpers die in zaal Andries achter de molen zaten : Dré Verlinden of den Beer van de Witte Smits, Frans Schuermans, Fikske Ceulemans, Marus van Fonske van de Joppe, de gebroeders Schroyens van Berlaar en Jan Van den Bergh die nog niet zo lang geleden overleden is en het absolute diamantslijpersrecord vestigde door op 90-jarige leeftijd nog steeds het steentje te bewerken.

Stan Andries richtte achter in zijn tuin nog een kleine handel in bouwmaterialen op. Fonne Roelants, diens zoon en de Panne-maker, allemaal oud-gedienden bij de firma De Vos-Kets aan Kessel-Statie, stonden hem in zijn werkzaamheden bij.

Maar ondertussen waren de twee zonen Andries, Louis en Frans ook een dagje ouder geworden, zegge 20 en 18 jaar ... Zoals zovele anderen in die tijd waren zij gefascineerd door de revolutionaire uitvinding van het bewegende fotografische beeld en groeide bij hen het plan om ook in Kessel met een cinema van wal te steken.

In de twintiger jaren kende de diamantnijverheid in onze streken een felle opgang en verschafte niet alleen werk maar ook welstand aan velen van onze dorpsgenoten.

Boven van links naar rechts : Staf van 't Boske, De Witte Keizer, René, Ivo, en Pol van 't Boske, Sooike de Wis, Louis van de Witte Smits, Jef Leysen uit Viersel, Jef Van Looy en de Steker Van Hool.

Onder van links naar rechts : Frans van de Witte Keyser, Nestje en Mandes van de Grote Meester, 't Heerke van de Witte Keizer, Sooi van 't Boske, Jos van de Witte Smits, een Lierenaar, Kamiel van Fons de Wis en Ward Van Vlaselaer.

In Berlaar in 't dorp bestonden al twee bioscopen. 'De Keizer' was de eerste, daarna volgde de 'Pathé' ! Door politieke aanhang, de geuzen van burgemeester Lambrechts, was de volkstoe-loop naar laatstgenoemde cinemazaal doorgaans de grootste. Zo'n groep van 100 tot 150 meisjes en jongens trokken wekelijks van uit Kessel met veel rumoer en kabaal te voet naar Berlaar naar de cinema. Zo iets kunnen wij ons nu niet meer voorstellen. Het was een ongelooflijke plezierige tijd.

De film stond toen nog maar in zijn allereerste kinderschoenen. De stille of stomme film, moest in een projector met de hand worden afgedraaid tegen een te schatten snelheid van 16 à 17 beelden per seconde.

Een pianist vooraan in de zaal speelde tijdens de projectie alsmoordoor aangepaste muziek. Die muzikant moest de kunst verstaan om met de nodige muzikale accenten en improvisaties juist in te spelen op de verschillende situaties die zich op het witte doek afspeelden, zoals het draven van paarden, het breken van glas of de ingehouden voelbare spanning tijdens een wraaklustige vechtpartij. Voorwaar geen gemakkelijke taak. Fonske Van Regenmortel, of 't Heerke, in die tijd een gekend musicus (zie Salvator nr. 20 't Conzeir) heeft die muzikale karwei een hele tijd opgeknapt in cinema Varietés in Lier.

Tijdens de filmvertoningen stond dikwijls vooraan in de zaal nog een verteller die het geprojecteerde verhaal aan mekaar praatte en meestal met de nodige fantasie het hele tranerige of gekke geval nog wat opschroefde. In een cowboy film, bij het opkomen van minder 'goeie' cowboys, riep die verteller met verschrikte stem in de zaal : 'Bandieten !' Wanneer de bewuste bandieten tot overmaat van ramp dan nog het gezelschap opzochten van andere boeven voegde de verteller er met een nog meer angstige stem aan toe : 'Nog bandieten !'. Was het dan uiteindelijk toch zover gekomen dat de 'goeie' de 'slechte' juist op 't nipperke overmeesterd had, dan begonnen de enthousiaste toeschouwers in de zaal in hun overwinningsroes luidruchtig te juichen en gaven de held een welverdiende ovatie ! Ja, eerlijk waren de mensen wel in die tijd. Het recht moest zegevieren. Nu is dat juist andersom !

De vervolgv verhalen of zozegde episodes waren zeer sterk in trek. Van films die 24 verschillende afleveringen telden werden er doorgaans 2 delen per week vertoond. Later werd dit aantal opgedreven tot 12 delen per week. Het hele verhaal van de film nam dus 3 tot 6 weken in beslag zoals wij dat nu op de televisie kennen maar met dit verschil dat Dallas wel 387 weken duurt ... Namen als John Barrimore, William Desmond, Eddy Polo, Charles Rundingstone, Tomix, Douglas Fairbanks, Mary Pickford, Lon Chiney, Tom Tyler, James Cagney, Gloria Swanson, Slim Simmerfield en vele anderen waren toen door iedereen gekend. Vanzelfsprekend eindigden de afleveringen van het vervolgv verhaal telkens op het moment dat de acteur vastgebonden lag op een bed en de valse schelmen zijn huis in brand staken ! Of wanneer het 'goede meisje' - meisjes komen op gevaarlijke momenten altijd zo iets stom tegen - in een kuil gevallen was. In die kuil zaten dan natuurlijk toevallig giftige slangen om dat beeldschone onschuldige dingetje zonder de minste scrupules en zonder het minste gevoel voor schoonheid op te peuzelen. Tegen dat de cinemabezoekers terug thuis waren zou het huis, met film en al, al lang opgebrand zijn en het kermende meisje zoniet doodgebeten dan toch op zijn minst doodgesist. Niks daarvan ... de volgende week kwam alles weer in orde !

En wat heeft Bufalo Bill niet moeten schieten vooraleer hij die schreeuwende wilde indianen er onder kreeg ! Eén ding is zeker.

'De witte Zuster' is steeds door alle filmmakers van de wereld, als een ideaal filmonderwerp beoordeeld. Het ontroerende liefdesverhaal tussen deze kloosterzuster en haar doodgewaande vroegere verloofde werd drie maal verfilmd : in 1923, in 1933 en in 1963. Deze sublieme film heeft ook de mensen van Kessel sterk aangegrepen.

Het geluk stond altijd aan zijn zijde, want in de film is alles mogelijk.

Vele kijkers trokken zich in 't begin angstig terug voor een aanstormende trein die precies in 't midden van de zaal tussen 't publiek ging terecht komen en bezorgde moeders gaven hun kinderen wel eens de goede raad toch maar niet te dicht bij het witte doek plaats te nemen uit schrik voor een stamp van een paard.

In september 1926 namen de gebroeders Louis en Frans Andries het vast besluit, want ze hadden de filmmicrobe echt in 't lijf, zelf met filmvoorstellingen te beginnen.

Er werd beroep gedaan op de Kesselse aannemers Gust Celen en Frans Kegelaers en in enkele maanden tijd waren de slijperschijven verdwenen en was de zaal omgetoverd in een echte moderne bioscoop.

De grote gasmotor die onder de scène was opgesteld en dienst had gedaan voor de diamantslijperij wekte nu de elektrische stroom op (60 Volt) nodig voor het projectielicht.

Op 27 januari 1927 openden Louis en Frans Andries officieel de eerste Kesselse cinema met de speelfilm 'Het mooiste Meisje'.

Alhoewel het een stomme zwartwit film was, kwam er om het hele opzet een verrassend feeëriek effect te geven, toch reeds een kleurensce'ne in voor. Nochtans was er toen van kleurenfilm in de verste verte nog geen sprake. 'Het mooie meisje' stond (op de film) bovenop een trap en wierp met liefvallige blikken rood gekleurde ballons naar haar talloze bewonderaars beneden. De ballons had Louis Andries op de film met de hand beeldje per beeldje rood gekleurd, een verschrikkelijke karwei. Maar schoon dat het was !

Vanaf toen volgden de filmvoorstellingen zich week na week zonder onderbreking op.

's Woensdags veranderde den Andries het programma. De toegangsprijs bedroeg F 3 voor het gelijkvloers en F 4 voor 't balcon.

Bij den Andries is er nooit een verteller geweest. Wel zat er hier en daar wel eens iemand tussen het publiek verdoken die de geprojecteerde teksten tussen de beelden halffluid voorlas, maar dit was dan enkel met de bedoeling om zijn gebuur, die niet kon lezen, een beetje behulpzaam te zijn.

Het volk stroomde in massa's naar de cinema. Wis van den Bettel die voor de eerste keer in haar leven naar de cinema ging vertelde nadien haar wedervaren aan Jan en alleman en zei dat de film toch zo schoon was maar dat de stoelen verschrikkelijk slecht zaten ! Het mens wist ocharme niet dat ze het rechtstaande zitvlak van de stoel naar beneden moest klikken en had de hele film door met haar gat tegen de klapstoel aangeleund. Toch heeft ze die minder aangename ervaring den Andries nooit kwalijk genomen, want Wis van den Bettel is zeker een van de meest verslaafde en trouwste klanten van cinema Vriendenkring geweest.

Nogal hinderlijk waren de projektiestralen in de filmzaal die veel te laag juist boven de hoofden over van 't balkon schenen. De telaarcomers moesten daarom in de duisternis al bukkend naar een nog open plaats zoeken. Ze liepen dan onvermijdelijk door de lichtstralen heen waardoor hun schaduwbeeld op het scherm geprojecteerd werd. Dat was natuurlijk zeer storend voor de andere kijkers die op tijd gekomen waren. Aan lawaai, luidruchtig protest en schuine opmerkingen ontbrak het in zulke nare omstandigheden helemaal niet. De twee zonen van Mie Beet hadden de slechte gewoonte nogal dikwijls te laat te komen, liepen dan door de lichtbundel en veroorzaakten alzo het nodige kabaal. De ene zoon had de bijnaam ''t Geitje' en de andere 'den Boekt'. Toen de kijkers eens de kop van een van de zonen van Mie Beet op het scherm geprojecteerd zagen werd er onder fel protest in de zaal geroepen : 'Gaaf, trekt ave stoeme kop in' ! Maar vanop 't balcon riepen ze terug naar beneden ''t Is de Gaaf nie, 't is den Boekt' !

In het donkere 'hokkleedkamer'tje' onder de scène staan nog enkele echt antieke cinéprojectors, 'stomme' getuigen van een vervlogen 'stomme film' tijd.

Het vertonen van actualiteiten, meestal sportgebeurtnissen, was een typische specialiteit van Cyriel Van Volxem die daarvoor speciaal van Antwerpen kwam. Deze man is een van de pioniers geweest van de actualiteitenfilms die met succes in alle cinema's werden vertoond.

Er werden in die tijd verschillende kluchtfilms gedraaid met onvergetelijke filmkomeken zoals Charlie Chaplin, Oliver Hardy, Stan Laurel en Ben Turpin, namen die klonken als een bel ook al waren het allemaal stomme films. Toen konden de mensen nog echt gemeend lachen met de onnozelse situaties. Als Charlie Chaplin een emmer witkalk over zijn onschuldige kop kreeg brulde de hele zaal en al de mensen gierden het uit als den Dikke en den Dunne met veel gekuch, gekreun en scheve snuiten een zware piano over een smal bergpad naar boven in de richting van een Alpenhut sleurden.

Tussen de pauzes in werden, om nog meer volk te lokken, attracties gegeven. John Doneck, een Duitser, was een gekende krachtpatser die van cinema tot cinema trok. In zaal Andries plooide hij ijzeren staven en sloeg met de blote hand zo maar nagels in een plank.

Jules van de koster, Raf en Esther van de fakteur hebben bij den Andries nog dikwijls stomme films met pianomuziek begeleid.

De gebroeders Andries spaarden geld noch moeite om hun stomme films nog echter, nog aantrekkelijker, nog meer fascinerend bij het publiek te laten overkomen. Voor de film 'Onder de Lantaarn' huurden ze zelfs een heel strijkorkest onder leiding van Jef Jacobs, de latere chef van onze Kesselse fanfare 'De Oudstrijders'.

De grootste triomf viel te beurt aan de eerste echte oorlogsprent 'De Grote Parade' met John Gilbert en de wondermooie Renée Adoré. Zo'n overrompeling hadden ze in cinema Vriendenkring nog nooit meegemaakt. De zaal was zeker voor 150 man te klein !

De successen bleven elkaar in stijgend tempo opvolgen. Met de allergrootste spektakelfilm 'Ben Hur' kon je de adembenemende spanning in de zaal aanvoelen. Ramon Navaro, die de hoofdrol vertolkte, holde als een waanzinnige opgehitste krijger met zijn Romeins renwagentje in dollen vaart door de arena achterna gezet door zijn moordlustige rivaal.

Gustje den Draaier, die maar enkele huizen verder naast de cinema woonde had lang de bijnaam van 'Ben Hur'. Niet dat zijn postuur in zijn veel te grote zolderbroek in bruine velours je nu zomaar direkt deed denken aan een gespierde Romeinse held ! Het was meer omwille van zijn onnavolgbare rijstijl ! Hij stond altijd rechtop in zijn groen ezelskarretje en kon zijn oude ezels met de teugels losjes in de hand flink door 't dorp laten draven. Een schouwspel dat je de dag van heden zeker niet meer zal tegenkomen. Echt schoon, zo iets moet je meemaken !

De zondagnamiddagvertoning begon gewoonlijk met een kwartier vertraging. Ingevolge een stilzwijgende overeenkomst wachtte de operateur immers taktvol tot het lof en de catechismus van volharding beëindigd waren. Ja, in die tijd moesten de kinderen nog een paar jaren na hun plechtige communie, 's zondags na 't lof, de catechismus van volharding volgen en in de school werd daar strenge controle op uitgeoefend.

In kerkelijke middelen, in scholen en in brede lagen van de bevolking werd de cinema aanvankelijk met een scheef oog bekeken en nogal dikwijls afgeschilderd, zonet als een teken des duivels dan toch als een duister oord des verderfs. Duister was het oord ongetwijfeld, doch niemand of geen enkele instelling kon de stelling blijven verdedigen dat de donkere cinema-zaal alleen maar een plaats was waar de mensen in bekoring werden gebracht tot het bedrijven van de zo gevreesde zonde des vleesches. Men zag ook in dat de film in menig opzicht beslist een opvoedende waarde bezat en de mensen vooral verzet en ontspanning bood op een wijze die niemand zich ooit eerder had durven indenken. Al vlug sloten voor- en tegenstanders een typisch 'Belgisch compromis'.

De uren die Franske Andries in zijn projektiecabine versleten heeft en de duizenden filmrollen die hij met zijn handen op de projektietoestellen gemonteerd heeft zijn zeker niet te tellen.

Op voorwaarde dat de kinderen eerst naar 't lof gingen mochten velen nadien naar de cinema. Het rumoerige lof eindigde doorgaans met een helse wedloop van jongens en meisjes reeds van in de voorkant van de kerk tot bij den Andries...

In de namiddagvertoningen waren de kinderen altijd in de meerderheid. Ze voelden zich in de zaal hun eigen helemaal baas. Dat verschillenden onder hen de hun aangeboden vrijheid wel eens misbruikten is helemaal geen abnormaal verschijnsel. In de zaal heerste vóór de vertoningen en tussen de pauzes een oorverdovend gefluit, gejoel en getier dat horen en zien verging. Allerhande gevaarlijke en minder gevaarlijke projektielen doorkliefdten de halfverlichte bioscoopruimte. Als het er wat al te erg aan toe ging stormde Stan Andries met rood opgelopen aangezicht de zaal in om de verloren gegane orde en tucht in de mate van het mogelijke enigszins te herstellen. Dikwijls moet hij, de wanhoop nabij, zeker gedacht hebben dat die bende wilde jong zijn cinemazaal volledig zouden afbreken.

De bijnaam Machiste die je in Kessel hier en daar nog aantreft stamt uit die tijd. In de film 'De Parelvisser' speelde Machiste, de oersterke superman. Hij kon onze plaatselijke ijzerbrekers gewoonweg belachelijk maken. Gelukkig viel deze vertoning niet samen met het extra optreden tussen de pauzes van de reeds vernoemde krachtpatser John Doneck.

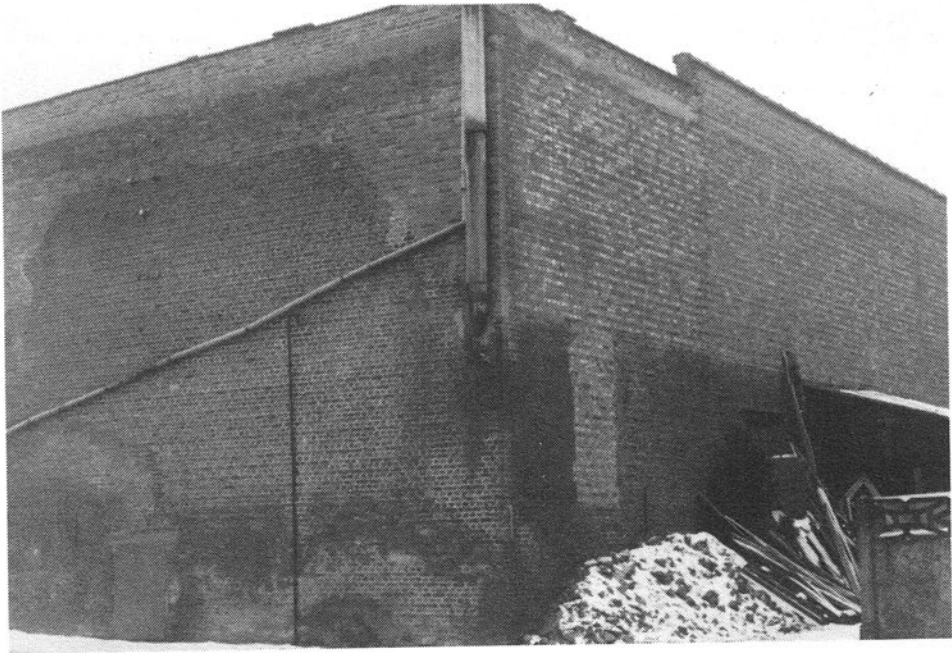
Een zeer graag geziene figuur was zeker de acteur Diavolo. Die man kon zo maar van 't ene huis op 't andere springen. Ge moet het maar kunnen ! De film 'De Koning der Koningen', een verhaal over het lijden van Jezus Christus, lokte zelfs de nonnekens uit hun klooster om naar de cinema te gaan ! In deze film deed Louis, de langste van de gebroeders Andries, een merkwaardig experiment waardoor hij meteen de allereerste voorloper was van klank gecombineerd met het beeld.

Jules van de Koster, Raf en Esther van de fakteur die tot dan toe de stomme films aan de piano hadden begeleid, stuurde hij vriendelijk naar huis en liet hij vervangen door speciale grammofoonplaten waarop, buiten muziek en zang, ook allerhande geluiden waren geregistreerd. De platen hadden een doorsnede van 40 cm en werden met een grammofoon, die je met een zwengel moest opdraaien, van de binnenkant naar de buitenkant afgedraaid (nu is dat juist tegenovergesteld). Dat had iets te maken met de verhouding draaisnelheid/weergave tijdens het starten van de plaat. Maar spijtig genoeg bij de 7e vertoning van de 'King of Kings' liep het mis. De Lange vergiste zich lelijk want toen de haan volgens de bijbel en de plaat drie maal moest kraaien brulde er een leeuw !

In de jaren 29-30 kostte het huren van een grote film reeds F 1000. Een hele som geld in die tijd ! Dit was het geval voor de speelfilm 'Ramona' met de onvergetelijke beeldschone Dolores del Rio. Dat vrouwmens bracht de simpele hoofden van de braafste Kesselse huisvaders volledig op hol. In heel hun leven hadden de Kesselse venten nooit kunnen denken dat vrouwen zo onweerstaanbaar mooi konden zijn. Hun oeroude dorpse gemoedsrust werd er grondig door verstoord. In de diepste roerselen van hun ziel, giste de onrust, ontevredenheid en zelfs de wanhoop wanneer zij, thuisgekomen van de cinema, een aanschouwelijke drie-dimensionele voorstelling kregen van hun eigen vrouw en die dan gingen vergelijken met de opgesmukte schoonheid die ze op het witte doek hadden gezien.

'Het Teken van Zoro' was een mooie film met Douglas Fairbanks. Eveneens 'El Sakelbar' een wreed verhaal over slaven. 'De Boottrekkers van de Wolga' met William Boyd oogstte zoveel bijval dat enkele jongere en oudere mannen van Kessel Statie deze rolprent bij sommige gelegenheden hebben nagebootst (zie Salvator nr. 38 Trein in Kessel van Stoom naar Stroom).

Wij herinneren ons nog allemaal de namen van grote filmakteurs zoals Emile Jannings, Cary Grant, Greta Garbo, Buster Keaton, Norma Shear, Erich von Stroheim en Orson Welles. Welke vrouw kan ooit Rudolf Valentino vergeten, de man die zijn filmcarrière als tangodanser begon en het zover bracht dat hij de grootste minnaar aller tijden werd. Alle jonge meisjes en vele rijpere vrouwen vielen er voor in liefdesbezwijming (ge moet het toch maar gedaan krijgen), een soort vallende roesziekte waar hun wettelijke, maar blijkbaar onkundige, echtgenotes levenslang een minderwaardigheidscomplex aan overhielden.

De achterkant van zaal Andries. Een artistieke opname durven wij het niet noemen, doch wel een illustratie van een stukje boeiende Kesselse geschiedenis. Ongeveer in 't midden zien wij een dichtgemetselde deur die eens 'L'Entrée des Artistes' was. De spelers van de beroemde Kesselse operettes moesten eerst een trapje op en dan door een klein deurtje naar binnen klauteren. Daarna onmiddellijk een trapje af door een opening naar het veel te enge kleedkamertje onder de scène. Er kwam heel wat akrobatie bij te pas alvorens onze acteurs op de scène stonden !

In 1930, op een gewone zondagnamiddag in de winter, toen Frans Andries in dienst des vaderlands was, draaide Sooi van de Velde, de hulpoperator, een film met in de hoofdrol de Chinese actrice Ana May-Wong. Door een ongekende oorzaak was er een plotse stroomonderbreking.

De film, in die tijd nog op nitraatonderlaag, was uiterst brandbaar. Het plotse uit- en terug invallen van de stroom veroorzaakte een overslaande elektrische ontlading tussen de koolstiften in het projectieapparaat. Door deze steekvlam vatte de film onmiddellijk vuur. De Lange had 't gevaar opgemerkt, kwam vlug aangelopen en goot de brand met één enkele emmer water uit. De vlam sloeg echter uit mekaar zodat zijn aangezicht en handen helemaal verbrandden. Een groot deel van de film ging in de vlammen op maar de brand kon gelukkig toch spoedig geblust worden waardoor de schade enigszins beperkt bleef. Met zijn opgelopen brandwonden spoedde Louis Andries zich naar de

uitgang en deed de zaal ontruimen. Dit verliep zeer vlot en zonder paniek. Ondertussen was al iemand naar de pompiers gelopen maar 't pompierskot van 't gemeentehuis was op deze zondagmiddag potdicht en van pompiers was er in de verste verte niet veel te bespeuren. Liskan Bas, de bazin van café Bellevue achter 't gemeentehuis, nam niet alleen een kordaat besluit maar ook de sleutels van 't pompierskot. Geholpen door twee herbergzame gasten renden de gelegenheids-chef-pompierster en haar twee geronselde spuiters met de gemeentelijke brandspuitstootkar naar de plaats des onheils doch bij aankomst bleek blussen niet meer nodig. Toch mag deze kordate houding van Liskan Bas nog eens posthuum gehuldigd worden.

Was de brand gelukkig geblust, alleszins niet het enthousiasme van de gebroeders Andries. Ze lieten zich niet zo maar door een kleine tegenslag teneerslaan. Met fonoplaten, gecompliceerde kunstgrepen en een ongelooflijke fantasie slaagden ze er in tijdens de projectie van de stomme films de nodige muziek en zang ten gehore te brengen. Haast een onmogelijke taak om het allemaal min of meer synchroon te laten lopen.

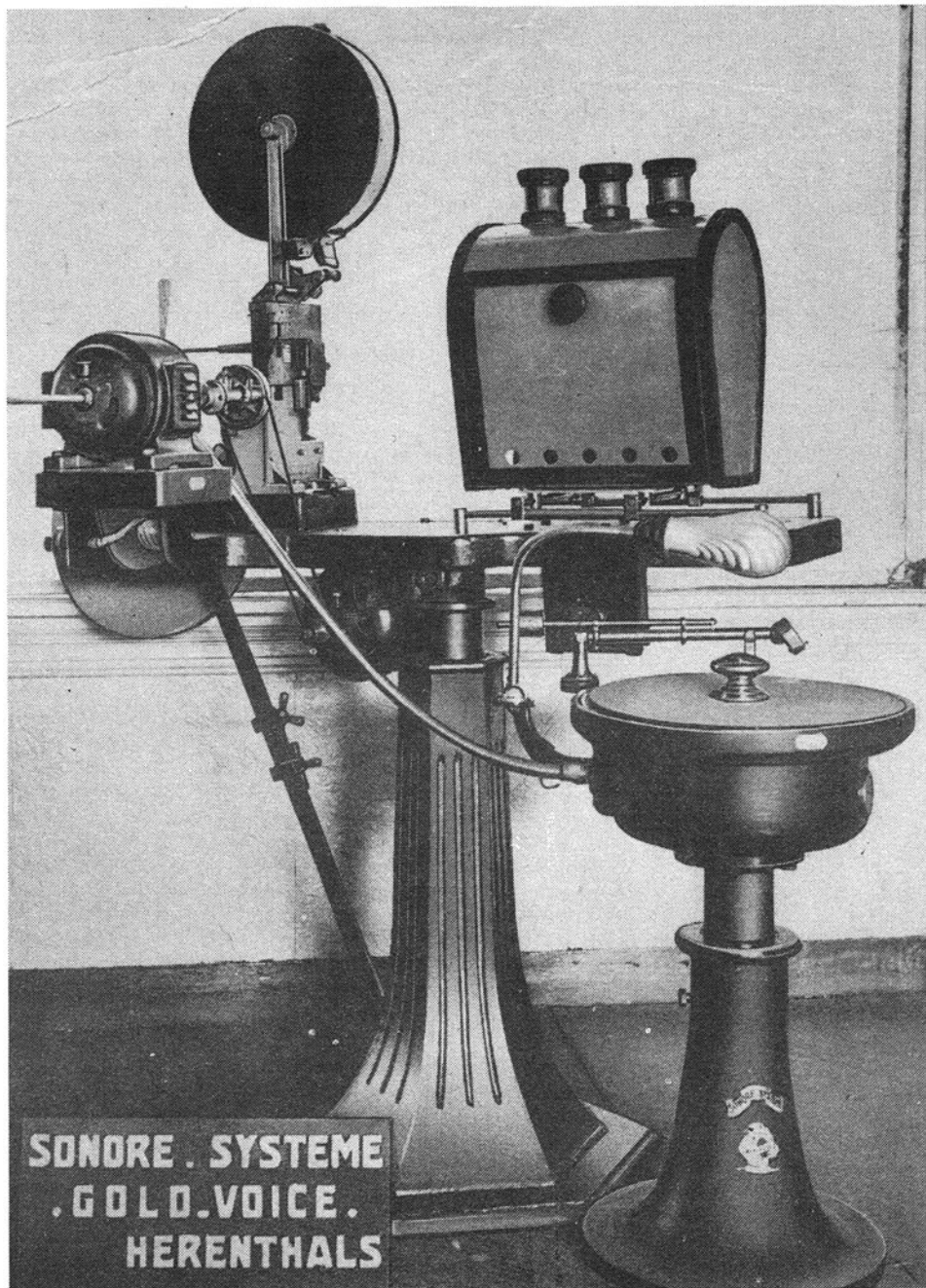
Aan het filmfirmament verscheen een schitterende ster met een ongemeen erotische uitstraling : Marlène Dietrich ! Kessel kreeg toen van deze uitzonderlijke actrice de film te zien 'De blauwe Engel'. Nadien verschenen nog een hele reeks musicals waarvan No-no Nanette één van de mooiste was.

Volgden dan nog 'De Zingende Gek' met het zeer bekende lied 'Sonny Boy' van Al Johnson, een aangrijpend en sentimenteel geval.

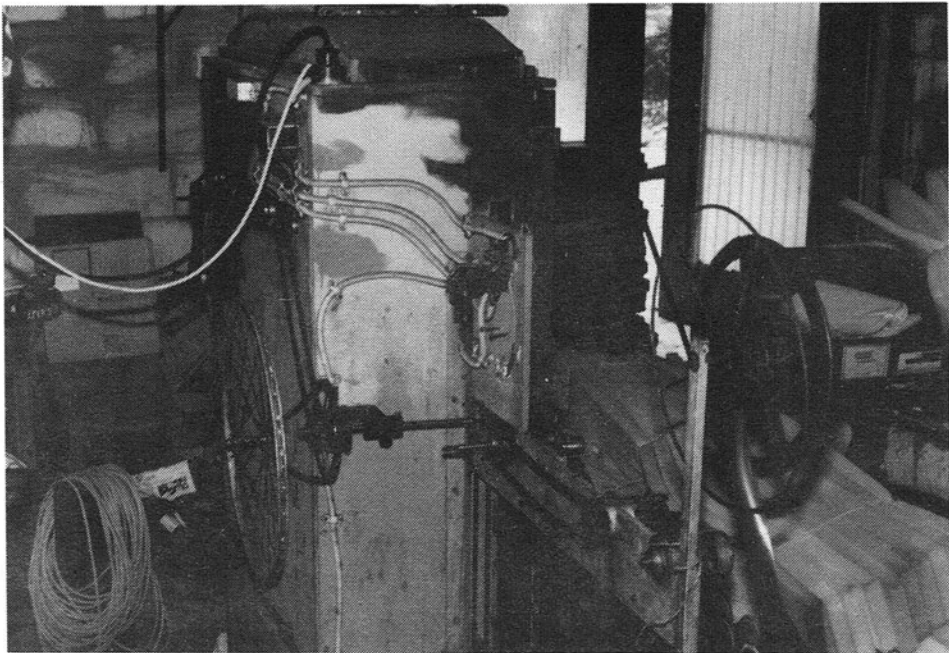
De spektakelfilms 'De Ark van Noë' en vooral 'De Zoon van de Sheik' brachten alweer verandering in het cinemagebeuren en oogstten enorme bijval.

Zaal Vriendenkring is ook altijd de zoete inval geweest voor toneelliefhebbers. Tijdens de winterperiodes mochten onze Kesselse toneelverenigingen er steeds vrij over beschikken. De zonen van Gustjen Diels van Kessel-Statie en Louis Van Meerbeeck hebben er nog gesproken toneel opgevoerd. De geboorte

*Een firma uit Herenthals met de eentalige Franse naam 'Les Etablissements Goovaerts' Rue du Collège, 12 Herenthals, stuurde in de jaren dertig bij de opkomst van de klankfilm aan verschillende bioscoopuitbaters hiermaast staande reclame-prentkaart. Op de keerzijde stond volgende tekst :
'De steeds toenemende bijval van de spreekende film bij het publiek noodzaakt de eene zaal na de andere zich derwijze aan te passen. De hoge installatiekosten weerhouden echter tot op heden menigen uitbater zulks uit te voeren. Dit belangrijk punt is door ons opgelost kunnen worden door het op de markt brengen onzer nieuwe spreekfilm installatie 'Gold Voice Sonore Système'.*

**SONORE . SYSTEME
. GOLD.VOICE .
HERENTHALS**

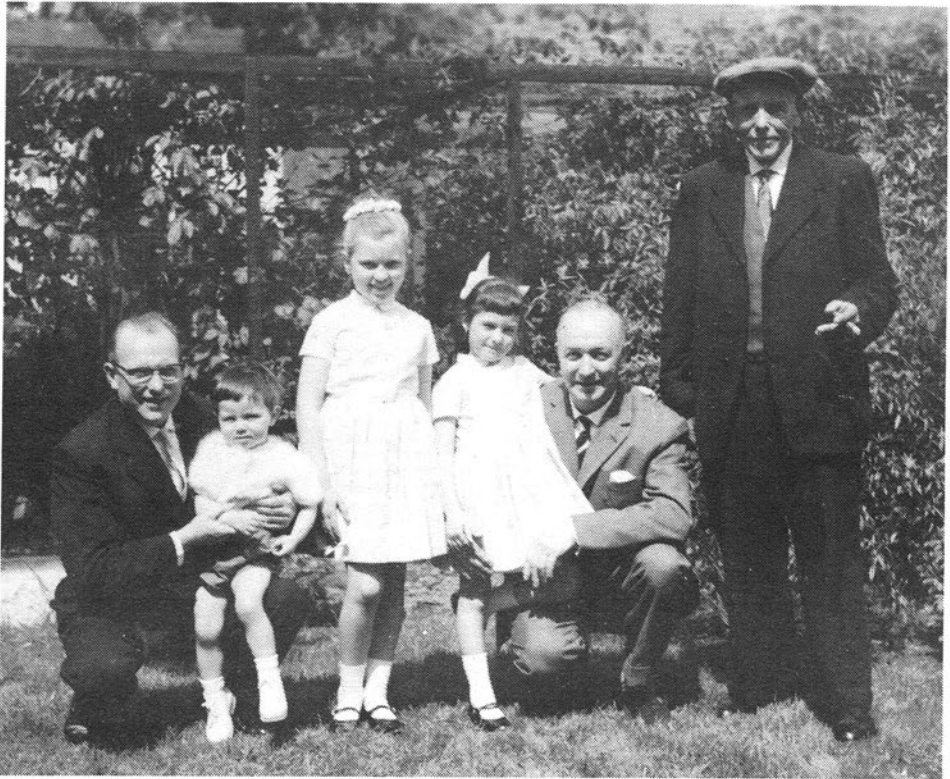
Dit toestel is bestemd om gedeeltelijk gekraste films terug te vernissen. Zulke machine kost in de handel een hele som geld. Louis Andries, ontegensprekelijk begaafd met vele technische kwaliteiten, heeft de machine helemaal zelf ontworpen en in mekaar gestoken.

van de alom gekende Kesselse operettes onder leiding van Fonske van den Beurger had plaats in zaal Andries. Csardasvorstin van Emmerich Kalman werd er voor het laatst gespeeld. Van toen af gingen de jaarlijkse opvoeringen door in zaal Alcazar (Zie Salvator nr. 20 't Conzeir).

Tot in 1931 eindelijk de langverwachte sprekende film verscheen. Alle ellende en improvisatie, noodzakelijk voor het meestal dan nog gebrekkig produceren van enig geluid bij stomme films, behoorde nu definitief tot het verleden.

De eerste klankfilm die in Kessel werd vertoond was de Duits gesproken film 'Die Sache Dreyfuss'.

Maar bij den Andries werden niet alleen films vertoond. Wie herinnert zich nog de bals tijdens de kermissen? De zaal liep dan proppensvol, want het was er bal met cinema! Onder het vertonen van allerlei kluchtfilms dansten de paartjes rond. Het doek hing ongeveer in 't midden van de zaal zodat de koppeltjes tijdens 't voorzichtig vasthouden van hun lief niet alleen verliefde blikken naar mekaar konden werpen maar tegelijkertijd

V.l.n.r. Frans Andries met dochtertjes Josée en Rosa. Vervolgens Maria met haar vader Louis Andries en als laatste stamvader Stan Andries.

nog konden kijken naar de film, behalve dan wanneer zij zich juist onder het projectiescherm bevonden. Dat was altijd een hoogst vervelende positie van waar men zo vlug mogelijk moest trachten onderuit te komen. Volledig buiten de maat, al strompelend en duwend schuifelden de koppels zo vlug mogelijk onder het doek heen om toch maar niets te moeten missen van de film.

De grootste overrompeling die Cinema Vriendenkring misschien ooit gekend heeft was tijdens het cinema-bal met de vertoning van 'Machiste in de Hel'. Om de verschrikkingen van de helse taferelen bij 't publiek nog realistischer te doen overkomen experimenteerde den Andries met gekleurd glas dat hij voor de projectielens plaatste. Meestal rood. Een echte hel was 't toen ! Het was een en al spektakel en er heerste een onbeschrijfelijke sfeer die nog opgevrolijkt werd door het zingen van volgend liedje begeleid door een prima jazz orkest :

Hier bij Andries daar moet ge zijn,
Waar alle mooie meisjes zijn.
En Cupido ligt op de loer,
En 's avonds is 't l'amour toujours.

De strategische plaatsen op de eerste rij van 't balkon waren gewoonlijk ingenomen door toeschouwers van vrouwelijken kunne, die daar de hele balnacht door ongestoord konden roddelen en kletsen over al die dansende koppeltjes die op veilige gehoorsafstand in de diepte onder hun spiedend oog op de maat van de muziek voorbijgleden.

Het bier - want het café bij den Andries was zeker zo belangrijk als zijn cinema - kostte toen F 1. Nooit waren er glazen genoeg en wie met veel moeite een glas had kunnen bemachtigen moest zijn pint maar aan Mit overhandigen. Die tapte dan wel bij.

Josephine, de vrouw van Louis Andries, zat altijd even vriendelijk weggedoken achter 't lage raampje van 't winket waarlangs zij niet alleen de toegangsticketjes verkocht maar ook het onmisbare snoepgoed dat de kijkers tijdens de vertoningen ritse-lend openmaakten en al dan niet smakkend opsabberden. En Josephine verloor nooit haar lieve glimlach, ook niet wanneer de kinderen soms een halfuur stonden de kiezen voor iets van een halve frank.

De gebroeders Andries hebben van in het begin een speciale feeling gehad voor alles wat met het film- en cinemabedrijf te maken had. In de late jaren 30 startten zij met een eigen filmverhuringsbureau in Brussel dat de zoon van Louis Andries, onder de benaming Alfa Films (de beginletters voor Andries Louis Frans) nu nog verder voortzet. Een van hun eerste films, die ze verhuurden was 'La Vie de Bohème' met Douglas Fairbanks Jr. en Diana Napier, de ex-vrouw van Richard Tauber.

Tijdens de mobilisatie in 39 tot 40 gaf men dagelijks filmvertoningen voor de soldaten die in 't fort van Kessel en in zaal Alcazar gelegerd waren. Die mochten toen binnen voor F 1. Den Andries kon zich die zeer lage prijs veroorloven want de films waren afkomstig van hun eigen filmverhuringsbureau.

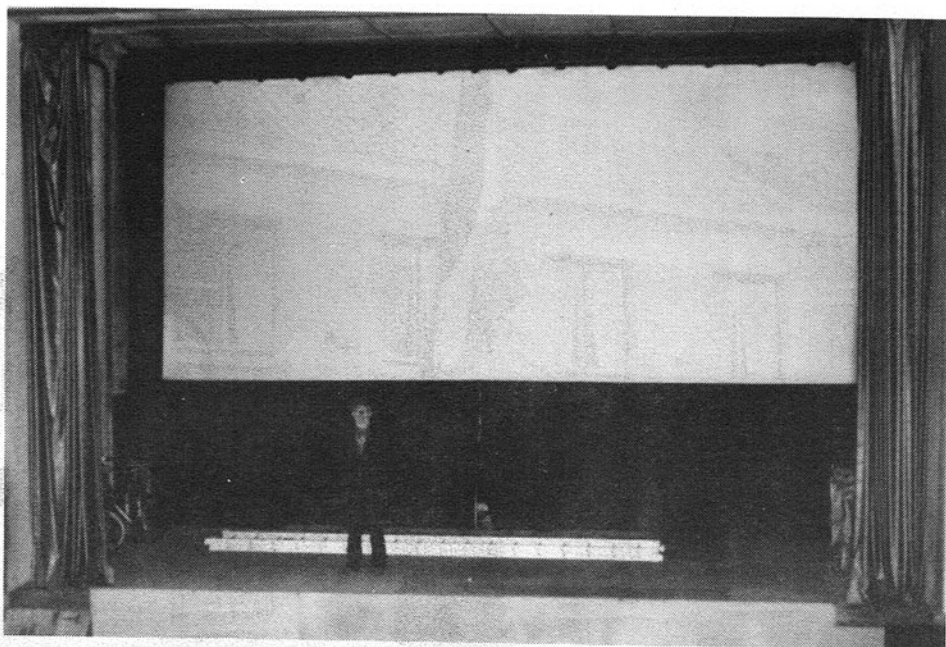
In de oorlog 40-44 mochten nog maar enkel Duitse films ver-toond worden. Het dritste Reich, maar meer nog den Andries zelf, zou in groot gevaar zijn gekomen wanneer hij het had aangedurfd een of andere banale Amerikaanse cowboy-film te vertonen. Wat niet belet heeft dat, ondanks de angst en de haat van de mensen tegenover de Duitsers, de Duitse films door de meeste bioscoopbezoekers erg op prijs werden gesteld.

Duitser of geen Duitser, Willy Forst was een zeer geliefd film-akteur, die de harten van ontelbare vrouwen sneller deed kloppen. Der Bettelstudent, der Postmeister, Ich glaube nicht mehr

Buiten tegen de muur en de vensters van cinema Andries hingen de reclame-affiches en -foto's. Voor de aankondiging van de titel van de film werden letters tegen een ijzeren raamwerk aangebracht. Eens moest een film aangekondigd worden : 'MET DE GROTE VEDETE SARAH LEANDER' maar een hele week stond er te lezen : 'MET DE GROTE VETTE SARAH LEANDER'.

an die Frauen met Richard Tauber, Zwei Herzen in Dreiviertel-takt, dat alles overgoten met de heerlijke muziek van Robert Stolz, leidden vele mensen in een onwezelijke wereld van zaligmakende romantiek en deden hen even de helse verschrikkingen van de afschuwelijke oorlog vergeten. Marika Rök veroverde in de film 'Die Frau meiner Träume' letterlijk iedereen. In deze rolprent droeg zij een prachtige grijze bontmantel die, naar het schijnt, tijdens de oorlog vervaardigd was uit gewone konijnenpels afkomstig van een voddenkoopman uit de Karthuizers te Lier. Hoe dikwijls die man naar de film 'zijner dromen' is gaan kijken, waarin Marika Rök in haar mooie pelsmantel rondparadeerde, weten wij niet maar de man kende geen rust wanneer hij niet alle vertoonde séances van deze film met eigen ogen had gezien. Wanneer Marika Rök dan met verleidelijke passen in haar pelsmantel langs het witte doek voorbijschreed kon de man uit de Karthuizers zijn emotie niet meer bedwingen en in het platste Liers dialect riep hij dan in de zaal :

Dit witte doek heeft het gemoed van ontelbare Kesselaars 55 jaar lang innig geroerd. Was het met een lach of een traan, geweld, liefde, haat, sex, oorlog, rampen, angst, geluk? Het toonde ons de mens zoals hij is, met zijn innerlijk verlangen naar goedheid, maar ook met zijn onweerstaanbare drang naar macht, waarvoor alle middelen goed zijn. Dat heeft altijd zo bestaan, doch nooit eerder werden macht, moord, haat, geweld en sex zo verheerlijkt als nu. De films uit onze jeugdjaren vertoonden alleszins een mooier menselijk gelaat.

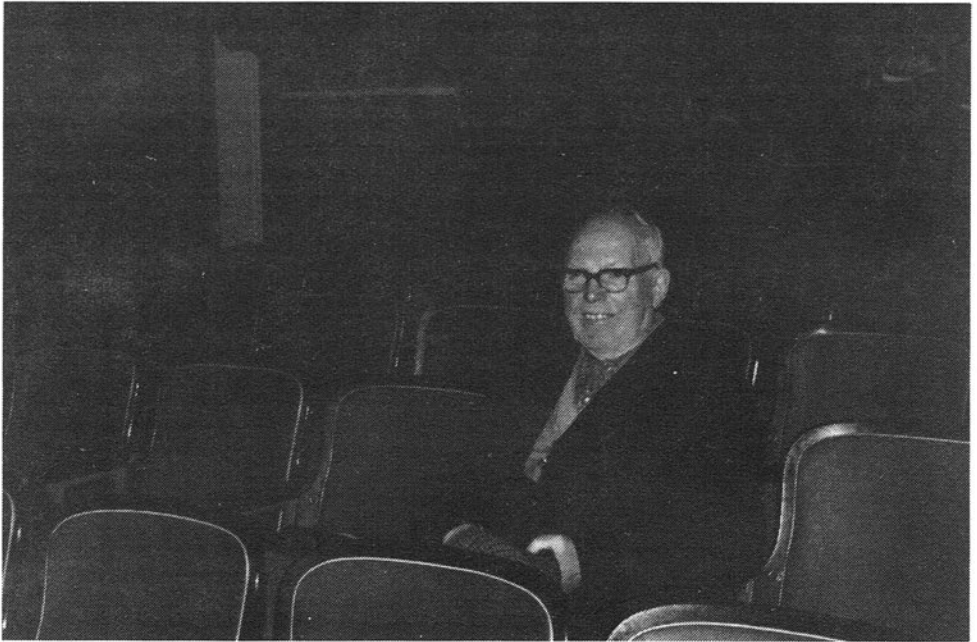
'Dor zè, zie is wa ne schoene pelse frak
Da's iene oot de Katoozers !'

Marika Rök was zo populair dat er op haar persoon menig liedje werd gemaakt, zoals :

Marika Rök is een filmster,
Ze komt uit Chicago.
Ze is getrouwd,
Al mē ne joud,
Waar ze toch zo veel van houdt !

(hetgeen onder de Duitse bezetting zeer gevaarlijk kon zijn...)

Met de bevrijding in 1944 werd Louis Andries de kans van zijn leven toegeworpen. Hij verkreeg de verdelingsrechten voor de film 'Bruxelles libérée' die hij in samenwerking met enkele an-

In vergelijking met onze mooie jeugdijaren, toen de zetels van cinema Andries nog allemaal bezet waren, zit Frans er nu maar eenzaam bij. Toch heeft hij er zijn glimlach niet bij verloren.

dere cineasten zelf had verwezenlijkt. Deze succesvolle film werd in alle zalen van ons feestvierend land vertoond en met een ongelooflijk enthousiasme onthaald. Met de opbrengst van de verhuringsrechten kon hij terug starten met zijn eigen film-verhuringbedrijf in Brussel dat tijdens de oorlog gedeeltelijk had stilgelegen.

In de eerste jaren na de oorlog werd de concurrentiestrijd tussen de verschillende bioscopen in de omtrek alsmaar scherper en den Andries moest uit zijn pijp komen om 't volk in zijn stilaan verouderde zaal te blijven krijgen.

Om zijn public relations tegenover zijn Kesselse cliënteel speciaal te verzorgen stond Franske Andries, na 't vertonen van een film, die bij 't publiek dan in de smaak gevallen was, met een triomfantelijk gezicht aan de uitgang, maar was de film een tegenvaller dan was Franske veiligheidshalve nergens te zien...

En de reclame bleef niet uit. Voor de film 'Het Sluipende Gift' huurde den Andries een vliegtuigje dat in Keerbergen met Frans De Pooter, beter gekend als Frans van de Leus, was opgestegen en dat boven Kessel en de omliggende gemeenten 15.000 strooibriefjes liet neerdwarrelen. In die tijd een sensatiestunt ! De film werd in die strooibriefjes aangekondigd als

een draaiprent waarin nu eens letterlijk en figuurlijk de naakte waarheid aan het licht zou komen terwijl het in feite maar om een voorlichtingsfilm ging. De zaal liep vol als nooit tevoren. Enkel voor de toeschouwers werd het een grote flop, die kregen helemaal niet te zien wat zij eigenlijk verwacht hadden en noemden het een echte snertfilm. Vele kijkers verlieten zelfs voortijdig de vertoning! Zo heeft den Andries eens veel reclame gemaakt voor een andere 'gewaagde' film. 'De bedrogen dochter' maar na de vertoning liepen de mensen buiten met de zure oprisping 'Bedroge dochter, bedroge dochter, welle zen bedroge' ... en na de vertoning liet Franske zich maar liefst niet zien ...

Rond die tijd zijn Rossen Tist en Lange Peer wekelijks reclamebriefjes van deur tot deur gaan ronddragen, tot Rossen Tiest later zelfs promoveerde tot filmoperateur en Peer van Adriaan alleen met de toer van Kessel bleef opgescheept.

De eerste kleurenfilm na de oorlog, 'Gejaagd door de Wind' met de onvergetelijke Vivien Leigh, Olivia de Havilland en de onweerstaanbare Clark Gable kende zo'n succes dat niemand er over uitgepraat geraakte. Toen de film bij den Andries werd vertoond hadden de meesten hem al minstens 3 keer in de stad gezien.

In latere jaren volgden er nog veel grotere super kleurenproducties in Cinemascope, Vistavision, Panavision, op 70 mm film met zeskanalige stereoklank en weet ik veel, maar al deze sensationele technische wonderen hebben toch niet kunnen beletten dat de auto, het reizen, het moderne uitgangsvleven, het zichzelf opsluiten in ons eigen individualistische kringetje en vooral de televisie er uiteindelijk toe hebben geleid dat van de 1800 bioscopen die België vóór enkele jaren nog telde er nu nauwelijks 800 van overblijven, voornamelijk gecentraliseerd in de grote steden. Ook onze eenvoudige dorpsbioscoop is aan dit verschijnsel ten onder gegaan. Dit neemt niet weg dat de cinema van den Andries - in de volksmond werd hij nooit 'Cinema Vriendenkring' genoemd - in de ziel van al de oudere en jongere volwassen Kesselaars op een of andere wijze toch een altijddurend merkteken heeft geprent.

De laatste zondag voor oudejaarsavond 1981 draaide Frans Andries voor een vijftal kijkers zijn allerlaatste film 'De Wraak van het Beest'.

55 jaar geleden waren de gebroeders Andries begonnen met 'Het mooiste Meisje'. Nu is alles voorbij. Toch mogen zij met verdiende trots terugblikken op hun vruchtbare cinemacarrière. Zonder het zelf te beseffen hebben zij enorm bijgedragen in de opvoeding, het gedragsspatroon en levenswijze van onze Kesselse dorpgsnoten. Velen zullen er zonder twijfel nog een bijzon-

De jeugddroom van Frans en Louis Andries is zeker in vervulling gegaan. Terecht mogen zij met fierheid terugblikken op een rijkgevulde cinema-carrière. Zonder het misschien zelf te beseffen hebben zij de mentaliteit, de levenswijze en de algemene kijk op de wereld van alle vroegere Kesselaars grondig beïnvloed. Louis Andries is momenteel lid van de Filmcommissie bij het Ministerie van Economische Zaken te Brussel.

dere leuke herinnering aan hebben. Hoeveel en hoelang er door de koppeltjes in den donkere ooit is gevrijd weten we niet, en hoe zondig dat allemaal geweest is zullen we ook nooit kunnen achterhalen.

Bijna vijftig jaar geleden mocht ik van thuis met mijn twee oudere zusters als chaperon mee naar de cinema, zagezegd om een oogje in 't zeil te houden. De film begon maar pas of ik kreeg al twee zakjes snoep in de handen gestopt. Mijn twee zusjes trokken dan stilletjes naar 't balkon', onmiddellijk gevolgd door twee vriendjes die onder aan de trap al stonden te wachten. Met 'poos' verlieten we de zaal en mijn zusters trakteerden met ijskroom in de crèmèrie bij de Pilo. Na de filmvertoning wipten we in 't snoepwinkeltje binnen bij de Pissol. Ik voelde instinctief aan dat er thuis niet mocht gebabbeld worden.

Een ding weet ik zeker, corruptie heeft er altijd bestaan !

René Verswijvel

LUISTER NAAR MIJN WOORDEN MAAR ZIE NIET NAAR MIJN DADEN

Het zal nu zowat een jaartje geleden zijn dat een eenparige Nijlense gemeenteraad besliste op welke manier de briefwisseling, die het gemeentebestuur aan de burgers van de onderscheiden deelgemeenten zou versturen, moest geadresseerd worden.

Deze beslissing werd door middel van een 'Bekendmaking aan de bevolking' ter kennis gebracht. Tevens werden de burgers verzocht naar die onderrichtingen te handelen.

Wie zich van dit alles geen zier aantrekt is ... de Nijlense Administratie zelf ! Nog altijd vertikt die het de raadsbeslissing toe te passen. Zo worden ondermeer nog altijd de aanslagbiljetten van huisvuil- en rioleringsbelasting verstuurd met een adressering die niet in overeenstemming is met de genomen beslissingen. De enige verantwoordelijke en de hoofdverantwoordelijke voor deze gang van zaken is burgemeester Laenen zelf ! 'Personeel' is immers één van zijn bevoegdheden.

'Ik zweer gehoorzaamheid aan de wetten van het Belgische volk' is een deel van de eed die een burgemeester aflegt bij zijn aanstelling.

Tegelijkertijd steken ze twee vingers in de lucht om hun woorden kracht bij te zetten. Naar het schijnt zou er een voorstel bestaan om dat opsteken van die twee vingers voortaan op een enigszins andere manier te laten uitvoeren. Op de manier waarop sinds eeuwen de kinderen diezelfde vingers achter hun rug gekruist houden wanneer ze staan te liegen dat ze zwart zien.

UNSER VATERLAND MUSS GRÖSSER SEIN !

Het Belgisch kampioenschap veldrijden, dat dit jaar in de omgeving van Kessel-Fort werd betwist, is een echte topper geworden. Een hoogvlieger ! Een schot in de roos ! Een urenlang durend festijn van enerzijds lol en leedvermaak voor de Kesselse toeschouwers maar anderzijds ook een evenlang durende opeenstapeling van woede, ergernis en gewettigde verontwaardiging van de misleide en 'op den dool' gestuurde slachtoffers van de Grooot-Nijlense inrichters.

Voor alle duidelijkheid moeten we er echter wel op wijzen dat we het hier niet gaan hebben over het sportgebeuren zelf. Als volslagen leek op het gebied van veldrijden en aanverwante bezigheden kunnen we daarover niets zinnigs vertellen.

We hebben het hier alleen maar over de bedroevende verkeerschaos en de hopeloze verwarring die er op die bewuste zondag

ontstond en uitgelokt werd als gevolg van de dwaze mentaliteit van de organisatoren.

Een mentaliteit die er de oorzaak van was dat zij in de eerste plaats zichzelf op een onnavolgbare manier in hun hemdje hebben gezet. Want, al speelde het gehele spektakel zich te KESSEL af, toch konden ze het niet nalaten 'de plaats van de handeling' op een zó dubbelzinnige, verwarringscheppende en onduidelijke manier te omschrijven dat iemand die 'niet van de streek was' er kop noch staart meer kon aan krijgen. 'Eigenlijk' was het wel in KESSEL te doen maar 'feitelijk' toch in Nijlen, was hun opvatting.

Pers, radio en T.V. speelden het dubbelzinnige spelletje duchtig mee en het was al 'Nijlen' wat de klok sloeg.

De gevolgen waren dan ook navenant. Reeds van in de voormiddag reden slierten auto's, die vanuit de richting Lier of Berlaar opdoken, de plaats van bestemming vrolijk voorbij om in Nijlen op zoek te gaan naar 'de cross'. Vele sportmannen die per trein kwamen afgezakt voeren al niet beter. Kwamen ze uit het oosten, dan stapten ze in al hun goede trouw, in Nijlen, een station te vroeg af en konden 4 km te voet verder naar Kessel. Kwamen ze uit de richting Lier dan werden ze vrij vlug, na het voorbijrijden van Kessel-Station al nattigheid gewaar en moesten willens-nillens mee verder tot Nijlen ! En ook voor hen : halve draai rechts en terug vanwaar ze gekomen waren, meestal te voet ! Ooggetuigen of beter oorgetuigen beweren met grote stelligheid dat ze de gedwongen wandelaars tijdens hun wandeltochtje uit volle borst, met grote overtuiging en met de nodige krachtwoorden de lof der fusies hebben horen zingen !

Wijzelf kunnen dan ook niet anders dan ook ons steentje bijdragen in deze lofzang en de organisatoren van harte danken voor de prachtige anti-reklame die ze voor de fusies hebben gemaakt en voor hun op de spits gedreven manie om alles onder de noemer 'Nijlen' te willen plaatsen.

Wel kunnen we ons afvragen of ze ook in hun 'dagelijks leven' op dezelfde manier denken en handelen. We kunnen ons moeilijk indenken dat ze hun tafel of hun stoel 'eetkamer' gaan noemen. En toch is het in principe niets anders wat die voorstanders van 'Grooooot-Nijlen-tot-in-het-absurde' doen. Onder geen enkele voorwaarde willen ze ook maar inzien dat de fusiegemeente Nijlen alleen maar een administratieve eenheid is ! En dat er maar één logische mogelijkheid bestaat om zonder moeilijkheden, duidelijk en juist uit te drukken waar men zijn moet. En die éne mogelijkheid is : 'Het kind bij zijn naam noemen' !

HET HEEFT GEEN NAAM MEER !

Het reeds van in 1976 aan de gang zijnde 'Geval Dalstraat' (1) dat sindsdien haast ononderbroken in de belangstelling staat, heeft onlangs zijn 'bekroning' gekregen. Een apotheose die geen zinnig mens, ook niet in zijn wildste dromen, voor mogelijk houdt. Een zo onvoorstelbare afloop - of is het misschien nóg niet het einde - van een eindeloze reeks van de grofste overtredingen van de wetten en reglementen op stedenbouw en ruimtelijke ordening, dat ieder rechtgeaard mens moet zeggen : Zoiets kán gewoon niet ! Zoiets is onmogelijk !

En toch is het de bittere werkelijkheid.

Het is nu immers al zover gekomen dat het gemeentebestuur - een instantie die in een normale gemeente overtreders 'tot de orde roept' - de wereld op zijn kop zet en diezelfde overtreder, niet alleen in bescherming neemt, maar ook nog royaal met behulp van gemeenschapsgelden, het omstreden gebied helpt in orde brengen.

Niet minder dan 160.875 F werd er besteed om zagezegd dringende ruimings- en instandhoudingswerken 'ter voorkoming van inkalving en overstroming' te laten uitvoeren. Het argument 'overstroming' is anders wel goed gevonden. Om van te gieren !

Veel woorden en bedenkingen moeten we verder aan dergelijk schandaal niet meer vuil maken. Misschien één vraag. Weten alle gemeenteraadsleden altijd wel juist wát ze goedkeuren ? Het valt te betwijfelen. Er moeten toch nog enkele mensen bijzitten die met zoiets onder geen enkele voorwaarde akkoord kunnen gaan ! Van hen verwachten wij dan ook de gepaste reactie !

(1) Voor diegenen die toch niet zouden weten wat het 'Geval Dalstraat' betekent, een korte samenvatting. In 1976 reeds werd het op het gewestplan als groengebied aangegeven bos, tussen 'Het Loopke' (officieel de Lindekensbeek) en de Veldstraat, volledig geroid. Dit gebeurde zo grondig dat er op korte tijd van het bos niets, maar dan ook niets meer overbleef. Op de vrijgekomen grond werd vrij vlug nadien - ongeacht het feit dat er op die plaats geen enkel bouwwerk, van welke aard dan ook, mocht worden opgetrokken - zonder één enkele vergunning een alles behalve onooglijk 'battement' gebouwd en dit met het schuldige medeweten en de medewerking van het schepencollege. Het schepencollege noemde dit gebouw een 'Op-slagplaats'.

Een en ander werd door het schepencollege goedgepraat als zou het hier tenslotte toch maar om een 'sociaal geval' gaan.

Intussen zijn we vijf jaar ouder geworden. Vijf jaar, waarin het schepencollege ononderbroken een oogje heeft dichtgeknepen voor wat er in dit gebied aan overtredingen al is gebeurd. Het

Het 'Geval Dalstraat' is een ongelooflijke illustratie van de grofste overtredingen van de wetten en reglementen op stedenbouw en ruimtelijke ordening door onze Grooooot-Nijlense beleidsmensen!

oogje dichtknijpen is nu zelfs een knipoogje geworden. Dichterlijk uitgedrukt dan wel te verstaan.

Minder dichterlijk gezegd, maar juister geformuleerd, kunnen we gerust stellen dat er gewoon geen maat meer staat op de schaamteloosheid en het cynisme van onze 'BELEIDSMENSEN'.

NAND GEYSELINGS, EEN POLITIEKER DIE NOG DURFT UITKOMEN VOOR EIGEN MENING

Nand, gij zijt niet alleen een echte Kesselaar en oud-medewerker van Salvator maar ook volksvertegenwoordiger van Agalev, de partij van de Groenen. De Groenen, die willen terugkeren naar de oerkern van ons bestaan, de natuur. De Groenen, die wel gaan betogen tegen het omhakken van een boom maar er zich niet voor schamen het ontluikend leven van een onschuldig mens-kindje af te breken in de moederschoot. Of is dat soms niet tegen de natuur, tegen de oerwetten van de mens, tegen de Schepper van de natuur ?

Nand, gij alleen hebt de moed gehad enkel te luisteren naar de stem van uw geweten. De hypocriete stellingname van de groene

partijhengsten hebt hij vierkantig aan uw laars gelapt. Het past dat de Kesselaars dat weten. Het siert uw persoonlijkheid ! Proficiat Nand !

Op zondag 17 januari jl. organiseerde het Davidsfonds Kessel een wandeling door het Zoniënwoud en bezocht daarbij het Rood Klooster. Onder leiding van een uitstekende gids en echte 'Zoniënwoudkenner' de heer Gui Bulthé, werd het een leersame en aangename uitstap. De prachtig blauwe hemel en de dikke sneeuwlaag zorgden er voor dat deze dag uitgroeide tot een onvergetelijke topper!

MERKWAARDIGE PLAATOPNAME VAN MUSICI ACADEMICI

Het kamerorkest MUSICI ACADEMICI, waarvan een foto staat afgebeeld op de frontpagina van dit nummer, heeft een prachtige plaatopname verwezenlijkt met muziek van Willem De Fesch, een Barok-componist van eigen bodem. Hij was verschillende jaren als kapelmeester, violist, dirigent en componist verbonden aan de Onze-Lieve-Vrouwe kathedraal van Antwerpen. Zijn muziek is ongetwijfeld evenwaardig aan de composities van zijn beroemde tijdgenoten Vivaldi, Albinoni, Locatelli e.a.

In de muziekpers werd de plaatopname unaniem gunstig onthaald en bestempeld als een 'wereldpremière van formaat'.

Mocht U interesse hebben voor deze plaat kan U ze altijd bestellen bij Hans Van Regenmortel, Salvatorbaan 9, 2508 KESSEL. Telefoon 031/80.36.80.

Redactie en lay-out :
Verantwoordelijke uitgever :

Herman Van Regenmortel
Lode Van Regenmortel